

استفتائات

● ● ●

نظر حضرت آیت ا... خامنه ای درباره زیارت پیاده روی اربعین

آیت ا... العظمی خامنه ای به دو پرسش در بارهٔ ثواب زیارت اربعین و ثواب پیاده روی اربعین پاسخ گفتند. خبرگزاری «حوزه» متن سؤال ها و پاسخ مقام معظم رهبری را منتشر کرده است.

ثواب زیارت اربعین

پرسش: آیا ثواب زیارت اربعین مختص روز اربعین است؟
پاسخ: انجام زیارت سید الشهداء (علیه السلام) در هر زمان مستحب و دارای ثواب عظیم است ولی ثواب زیارت زمان خاص، مختص به انجام زیارت در همان زمان خاص است. البته انجام زیارت، قبل یا بعد از آن موقع به رجاء آن ثواب مخصوص، مانعی ندارد.

ثواب پیاده روی اربعین

پرسش: آیا پیاده روی اربعین ثواب دارد؟
پاسخ: این کسانی که این راه را طی کردند و این حرکت عاشقانه و مؤمنانه را دارند انجام می دهند، واقعاً دارند حسنه ای را انجام می دهند. این یک شعار بزرگ است، «لا تحلوا شعارن الله»، این بلاشک جزو شعارن... است. چه جادر از امثال بنده که محرومیم از این جور حرکت ها عرض نکنیم که «یا لیتنا کنا معکم فنغزو فوزا عظیما».

(بیانات مقام معظم رهبری در درس خارج فقه، مورخ ۹۴/۹/۹)

تازه های نشر

● ● ●

آثار و سخنرانی های امام موسی صدر ترجمه شد

مؤسسهٔ امام موسی صدر از سال ۱۳۸۲ اقدام به ترجمه آثار و سخنرانی‌های وی کرد و حاصل این تلاش ها، چاپ و نشر هشت جلد از مجموعه «در قلمرو اندیشهٔ امام موسی صدر» است. به گزارش خبرگزاری مهر، حفظ و ترویج اندیشه و تفکر

علما و بزرگان دین از وظایف مهم هر نسلی است. چه بسا عالمانی بوده‌اند که به سبب کوتاهی شدن در حفظ آثارشان، اکنون از تفکر و آرای آنان بی‌بهره‌ایم. امام موسی صدر نیز از جمله عالمانی است که حفظ و ترویج اندیشه و عملکرد وی دارای اهمیت است.

عناوین مجلدات هشتگانه

هشت جلد از مجموعه در قلمرو اندیشهٔ امام موسی صدر، شامل عناوینی همچون نای‌ونی، ادیان در خدمت انسان، رهیافت‌های اقتصادی اسلام، برای زندگی، حدیث سحرگاهان، انسان آسمان، سفر شهادت و روح تشریع در اسلام می‌شود.

از غدیر تا عاشورا

امام موسی صدر در سخنرانی‌ها و تألیفات خود به موضوعاتی همچون دین‌شناسی، اسلام‌شناسی، رابطه دین و انسان، کرامت انسانی، تبلیغ، زن، امام علی علیه‌السلام و واقعه غدیر، امام حسین علیه‌السلام و واقعهٔ عاشورا و... پرداخته است. مطالعهٔ مجموعه هشت جلدی در قلمرو اندیشهٔ امام موسی صدر مخاطب را با جهان‌بینی او آشنایی کند. در واقع، مطالعه آثار امام موسی صدر این نکته را روشن می‌کند که وی مشکلات و پیچیدگی‌های مسائل را در عصر کنونی به خوبی لمس کرده به آن پرداخته است.

دوست و همکار گرامی جناب آقای دکتر فراه‌فرید حسینی

ارتقاء علمی شما را به مرتبه دانشگاهی صمیمانه تبریک عرض نموده، توفیق روزافزونتان را از خداوند متعال خواستاریم.

دکتر اشرفیان، دکتر صراف دکتر قلوبی، دکتر کاشانی

به مناسبت هجدهمین سالروز در گذشت علامه محمد تقی جعفری

۵ دهه تلاش برای تبیین «حکمت اسلامی»

جواد نوابیان رودسری

info@khorasannews.com

علامه محمدتقی جعفری، فیلسوف و اندیشمند نامدار جهان اسلام، در سال ۱۳۰۴ هـ.ش، در شهر تبریز متولد شد. پدرش، مردی باتقوا بود و به حرفهٔ نانوائی اشتغال داشت. او به سخنی مخارج خانواده پر جمعیت خود را تأمین می‌کرد. علامه جعفری در امان پُر مهر مادری پرورش یافت که بانویی مؤمن و پارسا بود. او در ۶ سالگی به دبستانی در تبریز رفت؛ دبستان «اعتماد» که مدیریت آن بر عهده «جواد اقتصادزاده» بود. هوش و فراست محمدتقی و تسلطش در قرائت قرآن، نظر «اقتصادزاده» را جلب کرد. به همین دلیل، او را به جای کلاس اول، به کلاس سوم فرستاد. حافظه محمدتقی باعث شگفتی معلم‌های مدرسه شد. او افزون بر سوره‌های مختلف قرآن کریم، تعدادی از متون ادبی فارسی را، مانند کلیله و دمنه، حفظ بود. اما، با به پایان رسیدن دوران ابتدایی، ادامه تحصیل برای او میسر نشد. مشکلات اقتصادی و ناتوانی پدر در تأمین مخارج خانواده، او را بر آن داشت تا قیاد ادامه تحصیل را بزند و کار کند. با این حال، مدتی بعد، با تشویق پدرش، فراگرفتن علوم دینی را در مدرسه طایبیه تبریز آغاز کرد و تا سال ۱۳۱۹ هـ.ش، مقدمات علوم دینی را در این مدرسه فراگرفت.

مهاجرت به قم و آشنایی با امام(ره)

اواسط سال ۱۳۱۹ هـ.ش و در اوج دوران اختناقر ضاخانی، علامه جعفری به قصد ادامه تحصیل و تکمیل علوم دینی، راهی تهران شد. مقصد او ابتدا، مدرسه «فیلسوف الدوله» بود؛ مدرسه‌ای قدیمی که در ابتدای بازار قدیم تهران قرار داشت. علامه در این مدرسه، ره‌گیری مکاسب و کفایه را، نزد آیت‌ا... «محمد رضا تنکابنی»، پدر حجت الاسلام «محمدتقی فلسفی» آغاز کرد. علامه مدتی بعد، به مدرسه «میرزا مهدی آشتیانی» بهره برد. او تا سال ۱۳۲۵ هـ.ش در تهران و پس از آن، به قم به مهاجرت کرد. در علامه جعفری در قم، به دارالشفا رفت؛ در همین مدرسه بود که ملیس به لباس روحانیت شد. او در دوران تحصیل در قم، حفظ و ترویج اندیشه و تفکر

در س اخلاقی امام خمینی (ره) شرکت کرد.

هجرت به نجف

حضور علامه در قم زیاد طول نکشید. او یک سال و نیم بعد از ورودش به قم، این شهر را به مقصد نجف ترک کرد تا درس خارج فقه را در حوزه علمیه این شهر مقدس فرا گیرد. علامه در نجف، وارد مدرسه صدر شد و از درس بزرگانی همچون آیات عظام سیدمحمد کاظم شیرازی، سید ابوالقاسم خویی، سید عبدالهادی شیرازی، سید محمود شاهرودی، سید محسن حکیم، سیدهادی میلانی و سید جمال گلپایگانی استفاده کرد. او، همزمان با فراگیری در س‌های رایج حوزه‌های علمیه، به فراگیری فلسفه و عرفان، نزد استادانی همچون «صدرای قفقازی» و «شیخ مرتضی طالقانی» پرداخت. علامه در این دوره از زندگی خود، به مطالعه و تحقیق درباره فلسفه غرب نیز مشغول شد.

بازگشت به ایران و تدریس در قم، مشهد

اقامت علامه محمدتقی جعفری در نجف اشرف، ۱۰ سال طول کشید. او در این مدت، به درجه اجتهاد رسید و کار تدریس را آغاز کرد. علامه جعفری، افزون بر تقریر در س‌های آیت‌ا... العظمی خوبی و آیت‌ا... العظمی سید عبدالهادی شیرازی، برای جمعی از طلاب حوزه علمیه نجف، مکاسب و کفایه را تدریس می‌کرد. او در سال ۱۳۳۷ هـ.ش، به ایران بازگشت و به قم رفت. آیت‌ا... العظمی بروجردی از علامه جعفری خواست در قم بماند و کار تدریس را ادامه دهد، اما آب و هوای قم، با مزاج اوسازگار نبود و به ناچار، راهی مشهد شد و یک سال در این شهر ماند و به تدریس پر داخت. مدتی بعد، از مشهد به تهران رفت و در مدرسه مروی مستقر شد.

آشنایی با محافل دانشگاهی و حمایت از نهضت اسلامی

ورود علامه محمدتقی جعفری به تهران، در اصل فصل مهمی از زندگی او بود. علامه در مدرسه مروی به تدریس پرداخت و همزمان با محافل علمی پایتخت مرتبط شد؛ محافلی که اندیشمندانی مانند استاد شهید مرتضی مطهری، دکتر بدیع الزمان فروزانفر و دکتر محمد ابراهیم آیتی، به آنها آمد و رفت داشتند.

گزارش

● ● ●

با همکاری اتحادیه ناشران و کتابفروشان تهران انجام شد

تشکیل کار گروه «حمایت از حقوق نشر» برای مقابله با تکثیر غیر قانونی کتاب

ایزراهای قانونی به مقابله با جریان تکثیر غیر قانونی آثار اعم از چاپی، الکترونیکی، صوتی، نرم افزاری و چندرسانه‌ای در فضای حقیقی و مجازی بپردازد.

اهداف چندگانه تشکیل کار گروه

سلگی با اشاره به اهداف تشکیل این کار گروه، اظهار کرد: حمایت و صیانت از حقوق مادی و معنوی ناشران و پدیدآورندگان، بهبود فضای کسب و کار، ایجاد رونق اقتصادی و فرهنگ سازی برای ممانعت از تکثیر غیر قانونی و ترویج اخلاقی حرفه‌ای از جمله اهداف تشکیل این کار گروه به‌شمار می‌آید.

پیگیری‌های حقوقی شکایات

مدیر کل دفتر توسعه کتاب و کتابخوانی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در باره نحوه همکاری ناشران و پدیدآورندگان باین کار گروه، گفت: تمامی ناشران و پدیدآورندگان برای

توسعه فرهنگی

از کتاب آغاز می‌شود

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی با بیان اینکه مسیر توسعه فرهنگی از کتاب آغاز می‌شود، گفت: کتابداران پیام آور خوبی‌ها، زیبایی‌ها و فضیلت در دوران تلخ هستند. به گزارش ایرنا، سید رضا صالحی امیری روز گذشته در آیین تجلیل از کتابداران برگزیده افزود: بزرگ‌ترین افتخار خود را کتابدار می‌دانم، مطمئتم شما نیز با من هم‌اوا هستید.

هدف زندگی»، «آفرینش و انسان»، «شناخت انسان در تصعید حیات تکاملی»، «انسان در افق قرآن»، «حرکت و تحول از دیدگاه قرآن (به انضمام انسان در افق قرآن)»، «۴- بررسی و نقد: مانند کتاب‌های «بررسی و نقد نظریات دیوید هیوم در چهار موضوع فلسفی»، «توضیح و بررسی مصاحبه برتراند راسل - «وایت»، «بررسی و نقد برگزیده افکار برتراند راسل» و «۵- حقوق سیاسی: مانند کتاب‌های «حقوق جهانی بشر از دیدگاه اسلام و غرب» و «حکمت اصول سیاسی اسلام»؛ ۶- زیبایی شناسی و هنر: مانند کتاب‌های «زیبایی و هنر از دیدگاه اسلام» و «موسیقی از دیدگاه فلسفی و روانی»؛

۷- عرفان و معرفت: مانند کتاب «عرفان اسلامی»؛ ۸- علوم جدید: مانند کتاب «بررسی فقهی و حقوقی طرح ژنوم انسانی»؛ ۹- قهقهه: مانند کتاب‌های «رسائل فقهی» (منابع فقه)، «الر ضاع»، «تعبد و تعقل در ققه اسلامی» و «فلسفه مضاف و مطلق»؛ ۱۰- همگرایی دین و دانش: مانند کتاب‌های «نهایهٔ الادراک الواقعی بین الفلسفه القديمه والحديثه»، «تحقیقی در فلسفه علم»، «فلسفه علمی»، «علم و دین در حیات معقول» و «شناخت از دیدگاه علمی و قرآن»؛ ۱۱- کلام و کلام جدید: مانند کتاب‌های «الامر بین الامرین»، «جبر و اختیار» و «فلسفه دین»؛ ۱۲- معارف مکتبی: مانند کتاب‌های «نایش امام حسین (ع) در صحرای عرفات»، «امام حسین (ع) شهید فرهنگ پیشرو و «انسانیت» و «امید و انتظار». این آثار متق و فیلسوف شهیر جهان اسلام، سرانجام در ۲۵

آثاری که علامه را جوادند کرد

علامه محمدتقی جعفری، طی سال‌های پر بار عمر خود، موفق به تألیف بیش از ۱۰۰ عنوان ادبیات شد. برخی کتاب‌های او، مانند «تفسیر نهج البلاغه» در ۲۷ جلد و «شرح و نقد مثنوی معنوی» در ۱۵ جلد، در نوع خود کم‌نظیر هستند. آن مرحوم، در عرصه‌های مختلف علوم، دست به نگارش کتاب و مقاله زده است که از میان آنها، می‌توان به این موارد اشاره کرد: ۱- اخلاق و مبانی: مانند کتاب‌های «وجدان» و «اخلاقی و مذهب»؛ ۲- ادب و ادبوم: مانند کتاب‌های «مبدأ‌اعلام»، «از دریا به دریا (کشف الابیات مثنوی مولوی)»، «سه شاعر (حافظ، سعدی، نظامی)» و «تحلیل شخصیت کتاب»؛ ۳- انسان و جهان شناسی: مانند کتاب‌های «ارتباط انسان – جهان»، «ایده‌آل زندگی و زندگی ایده‌آل»، «فلسفه و

پیک اندیشه

● ● ●

مراسم روز جهانی فلسفه برگزار می‌شود

